

Column

*Belevissen van een
beginnende vogelaar*

Op de vierkante kilometer

Het is voorjaar. Voor dag en dauw fiets ik richting Ransdorp en daarna over de Poppedammergouw. Een vogelvriend gaat atlastellen en ik mag mee. Onderweg houden we geregeld even halt. In Noord word ik gewezen op de Roekenkolonie die daar huist, en op een lange strook struiken in Waterland zie ik mijn eerste Kneutjes. De vogelvriend deelt zijn kennis genereus. Eenmaal aangekomen bij zijn kilometerhok begint het echte werk. We gaan nu niet cherrypicken, maar álles tellen wat er zit, rondhupt en opvliegt. Eerst checken we de telgrenzen. Het hok loopt dwars door de weg, een paar sloten en een boerenschuur. De Amersfoortcoördinaten die het hok definiëren, trekken zich niks aan van het landschap. Het is dé standaard voor het in kaart brengen van biodiversiteit en voor het maken van verspreidingskaarten. En daar is het allemaal om te doen. Mede door ons telwerk zal later in de atlas de verspreiding van alle Amsterdamse broed- en wintervogels te vinden zijn.

Terwijl ik dankzij een groepje opvliegende Graspiepers mijn tweede lifer van de dag zie, turft mijn kompaan erop los. Het hok krioelt van de broedse Spreeuwen, eenden, Tureluurs en laagvliegende zwaluwen. We tellen niet alleen, maar

noteren ook de hoogste broedcode die we waarnemen. Ook deze zijn gestandaardiseerd en variëren van zang en baltsgedrag tot een nest met jongen. We tellen de aantallen broedparen en schatten bij wat we niet zien, maar wel vermoeden. Al met al zijn we zo'n uur met het hok bezig. In totaal kent het atlasgebied 554 kilometerhokken, die door 138 tellers vijf keer worden bezocht.

Na een voorjaar meetellen voel ik me zeker genoeg om het tweede atlasjaar een eigen hok te claimen. Ik kies er een vlakbij dat van mijn telvriend. Samen tellen is leuker, en bij twijfel heb ik direct assistentie. Zodra ik de locatie van mijn hok in de mail krijg, gaat mijn hart sneller kloppen en spring ik op de fiets. Spannend, ik ga naar mijn vierkante kilometer kijken! Het blijkt een prachtig maar ingewikkeld hok, net buiten Zuiderwoude. De Ooster Ee klieft er dwars doorheen. Voor een deel van het hok moet ik over het erf van een zorgboerderij. Daar maak ik kennis met een vogelvriendelijke boer, die graag hoort wat ik allemaal op zijn land aantref.

Wat volgt is een topseizoen. Hoe leuk is het om een verlaten plek in de gaten te houden en te ontdekken dat er steeds wat anders zit? In de winter tel ik Koperwieken en Watersnippen, en in het vroege voorjaar vind ik ergens Blauwborsten die een maand later hebben plaatsgemaakt voor een paartje Roodborsttapuit. Ik zie een Buizerd een Scholekster pakken en ontdek een Boerzwaluwnest onder een steiger. Boven het riet jagen Bruine Kiekendieven. Ik sta versteld van al dat leven op één vierkante kilometer. En het maakt me razend benieuwd naar de atlas en die andere 553 kilometerhokken. ↵

Groenling